

Brüsszel, 2014.3.27.
SWD(2014) 102 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről szóló 2003/41/EK irányelv módosításáról

IORP II

{COM(2014) 167 final}

{SWD(2014) 103 final}

{SWD(2014) 104 final}

1. BEVEZETÉS

A nyugdíjrendszereket szerte az Európai Unióban (a továbbiakban: EU) át kell alakítani, hogy megfelelő, biztonságos és fenntartható nyugellátást biztosítsanak. E célkitűzés eléréséhez az egységes piac is döntő mértékben hozzá tud járulni. A nyugdíjakról szóló fehér könyvben a Bizottság bejelentette, hogy 2012-ben a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről szóló 2003/41/EK irányelv felülvizsgálatát célzó jogalkotási javaslatot terjeszt elő. A foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények (Institutions for Occupational Retirement Provision – IORP) más pénzügyi intézményekhez hasonlóan az egységes piac szerves részét képezik.

A 2003/41/EK irányelv az egységes piac megvalósításának első lépését jelentette. A tíz évvel ezelőtt elfogadott irányelvet öt ok miatt is módosítani kell. Először, továbbra is fennállnak olyan prudenciális akadályok, amelyek következtében a munkáltatók számára túl drága egy másik tagállamban levő, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményhez csatlakozni. Másodszor, jelentősen megnőtt azoknak az európaiaknak a száma, akik a befizetésekkel meghatározott nyugdíjrendszerekre támaszkodnak, miáltal a kockázatok a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekről és a munkáltatókról az egyénekre hárulnak át. Harmadszor, a legutóbbi pénzügyi és gazdasági válságok rávilágítottak arra, hogy javítani kell a rendszer tagjainak és az ellátottaknak jelenleg biztosított minimális védelem szintjét. Negyedszer, a magánszemélyek nem kapnak átfogó jellegű lényegi tájékoztatást, így nem tudnak megalapozott döntést hozni nyugdíjuk finanszírozásáról. Ötödször, a felügyeleti hatáskörök nem elegendőek annak biztosításához, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények betartsák az irányítási és átláthatósági követelményeket.

Fontos, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekre vonatkozó uniós szintű mikroprudenciális szabályozás megerősítésére irányuló korrekciós intézkedésekre már most sor kerüljön, mivel a foglalkoztatói nyugdíj-alapok teljesítményének javulásához hosszú időre van szükség. Intézkedés hiányában kihasználatlanok maradhatnak a költségmegtakarításban és a befektetési hozamokban rejlő lehetőségek, és európaiak milliói nem tudják megfelelően megtervezni pénzügyeiket. Mindemellett aránytalanul megnövekedhetnek a fiatal generációk terhei és veszélybe kerülhet a generációk közötti szolidaritás.

E javaslat nem mérlegeli új szolvenciaszabályok bevezetését a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tekintetében. Ez a döntés azután született, hogy a nyilvános konzultációk során az érdekeltek kimerítően kifejezésre juttatták aggályaikat, valamint alapul vette az EIOPA 2013 júliusában végzett mennyiségi hatásvizsgálatát. Amint teljes körű adatok állnak rendelkezésre, a bizottsági szolgálatok az EIOPA támogatásával újra megvizsgálják a kérdést.

2. A PROBLÉMA MEGHATÁROZÁSA

A Bizottság a következő négy fő problémakört határozta meg: 1) a határokon átnyúló tevékenység összetettsége; 2) irányítási és kockázatkezelési követelmények; 3) a tagokkal folytatott kommunikáció és 4) felügyeleti hatáskörök.

2.1. A határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények fejlődését hátráltató prudenciális akadályok

A munkáltatók, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények és a felügyeletet ellátók elmúlt évekbeli tapasztalatai egyértelműen rámutatnak arra, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények határokon átnyúló tevékenységének továbbra is jelentős prudenciális akadályai vannak. Először, a határokon átnyúló tevékenységre további prudenciális követelmények alkalmazandók, mindenekelőtt a következők: i. az irányelv diszkrecionális hatáskört biztosít a fogadó tagállam felügyeleti hatósága számára, hogy az a határokon átnyúló tevékenységet folytató, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények esetében további befektetési szabályokat állapíthasson meg; valamint ii. csak a határokon átnyúló nyugdíjrendszereknek kell mindenkor teljes tőkefedezettel rendelkezniük.

Másodszor, a határokon átnyúló tevékenységre vonatkozó számos fogalom meghatározás és eljárás nem egyértelmű, mindenekelőtt a következők: i. nincs egyértelműen meghatározva a határokon átnyúló tevékenység fogalma; ii. a különböző tagállamokban található foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények között nem biztosított a nyugdíjkonstrukciók zökkenőmentes áthelyezése; valamint iii. bizonytalan a székhely szerinti tagállamban alkalmazandó prudenciális szabályok alkalmazási köre.

2.2. Az irányítási és kockázatkezelési követelmények nem kellően átfogóak

Egy foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény közvetlen fizetéképtelensége nem gyakori jelenség. Az azonban előfordul, hogy egy foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény közvetve fizetéképtelenné válik és számos jel utal arra, hogy ez az intézmény irányítási és kockázatkezelési gyakorlatában meglévő hiányosságok következménye. Mindez három problémát vet fel:

Először, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény esetleg nem rendelkezik megfelelő irányítási feladatkörökkel. Ez mindenekelőtt a belső ellenőrzési és kockázatkezelési feladatköröket, valamint az ellátással meghatározott nyugdíjrendszerek aktuáriusi feladatköreit érinti. E feladatkörök szerepe és tevékenysége sincs megfelelően meghatározva, így ezek a feladatkörök vagy nem léteznek a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményeknél, vagy képzetlen személyzet kerül kulcspozíciókba az IORP irányítási struktúrájában. Emellett összeegyeztethetlenség merülhet fel, mivel a feladatkörök megoszthatók a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény és a támogató vállalkozás között.

Másodszor, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények nem alkalmaznak szisztematikus megközelítést kockázatkezelésükre, és nem integrálják teljes mértékben kockázatkezelési rendszerüket a döntéshozatali eljárásba. A legutóbbi pénzügyi válságok feltárták, hogy az uniós pénzügyi intézményeknél általánosságban nem alkalmaznak átfogó kockázatértékelési megközelítést.

Harmadszor, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények nem használnak szükségszerűen letétkezelőt eszközeik biztonságának garantálására.

2.3. A tagok nem kapnak könnyen érthető tájékoztatást a nyugellátásról

Az egyéneknek megfelelő háttérrel kell rendelkezniük ahhoz, hogy megalapozott döntéseket tudjanak hozni nyugdíj-megtakarításaikról. Számos határozott jel utal arra, hogy a tájékoztatással kapcsolatban tarthatatlan hiányosságok állnak fenn, következésképpen a tagok és az ellátottak nincsenek tisztában azokkal a fejleményekkel, amelyek hátrányosan befolyásolhatják nyugellátásukat. Példa erre a felhalmozott nyugdíjjogosultságok csökkentése, a magas költségek és díjak, az, hogy a polgárok általánosságban nincsenek tisztában pénzügyi helyzetükkel, és mindenekelőtt az, hogy általában nem elegendők nyugdíjcélú megtakarításaik.

2.4. A felügyeleti hatáskörök hiányosságai

A hatékony prudenciális felügyelethez a nemzeti felügyeleti hatóságoknak megfelelő hatáskörökre van szükségük, hogy elláthassák a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények stabilitásának monitoringjára irányuló feladataikat. A javaslatához kapcsolódó konzultációk során a felügyeleti hatáskörök tekintetében három kérdéskört tártunk fel.

Először, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményeknek lehetőségük van arra, hogy láncszerű kiszervezés révén (amikor harmadik fél szolgáltatók alvállalkozóknak adnak át tevékenységeket) megkerülik a prudenciális előírásokat. Másodsor, nem mindegyik felügyeleti hatóság rendelkezik hatáskörrel ahhoz, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények pénzügyi helyzetének stresszteszteléséhez szükséges eszközöket dolgozzon ki. Harmadsor, a felügyeletet ellátóknak további hatáskörökre lehet szükségük ahhoz, hogy hatékonyan tudják felügyelni az e javaslattal bevezetett új irányítási és átláthatósági követelményeket.

3. SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

Bár a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények jelenleg csak néhány tagállamban jelentik a nyugellátás fontos pénzügyi modelljét, a jövőben számos lehetőség adódhat más tagállamokra való további kiterjesztésükre. Egyes tagállamok már csökkentették, némelyek még most is csökkentik az állami nyugdíjrendszerekből származó nyugellátást. Következésképpen ennek megfelelő pótlására az európai polgároknak a foglalkoztatói és a magánnyugdíjrendszerből származó kiegészítő nyugdíjjövedelemre lesz szükségük. Így a következő évtizedekben várhatóan sok tagállamban a magánnyugdíjak nagyobb részt jelentenek majd a nyugdíjjövedelemben. Emellett növekszik a befizetésekkel meghatározott rendszerek jelentősége, amelyek egyre nagyobb mértékben lennének használhatók több tagállamra kiterjedően, mivel az ellátással meghatározott rendszerekhez képest egyszerűbb termékjellemzőkkel rendelkeznek.

Az EUMSZ 4. cikke szerint a belső piac megvalósítására irányuló uniós intézkedéseket az EUSZ. 5. cikkének (3) bekezdésében meghatározott szubszidiaritási elvvel összefüggésben kell értékelni. Az uniós szintű intézkedés azért jelenthet lényeges hozzáadott értéket, mivel a tagállamok fellépése önmagában: i. nem fogja felszámolni a határokon átnyúló tevékenységek előtti akadályokat; ii. nem fog uniós szinten magasabb minimális fogyasztóvédelmet biztosítani; iii. nem veszi figyelembe a méretgazdaságosságból, a kockázat diverzifikációjából és a határokon átnyúló tevékenységből fakadó innovációból eredő pozitív externáliákat; iv. nem küszöböli ki a pénzügyi szolgáltatási ágazatok közötti szabályozási arbitrázst; v. nem küszöböli ki a tagállamok közötti szabályozási arbitrázst; valamint vi. nem veszi figyelembe a tagállamok között ingázó munkavállalók érdekeit.

A javasolt intézkedés keretében a tagállamok továbbra is teljes mértékben felelősek nyugdíjrendszereik kialakításáért, valamint annak eldöntéséért, hogy a három pillér milyen szerepet töltsön be a nyugdíjrendszerben. A felülvizsgálat nem kérdőjelezi meg ennek előjogát, nem terjed ki a nemzeti szociális és munkajog, valamint a költségvetési és szerződési jog kérdéseire sem.

A javaslat figyelembe veszi az **arányosság** EUSZ. 5 cikkének (4) bekezdésében megállapított **elvét**, mivel megfelelő a célkitűzések elérésére és nem megy túl az azok megvalósításához szükséges mértéken. A kiválasztott szakpolitikai lehetőségek célja megfelelő egyensúly megteremtése a közérdek, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tagjainak és ellátottjainak védelme, valamint a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményeket, a támogató vállalkozásokat és a felügyeletet ellátókat terhelő költségek között. Bár a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények nem kkv-k – létszám szempontjából számos IORP teljesíti a kkv-ra vonatkozó kritériumot, de meghaladja az éves forgalomra és / vagy az éves mérlegre vonatkozó küszöbértékeket – fontos, hogy a szabályozás megfelelően figyelembe vegye tevékenységük jellegét és azt, hogy tevékenységük nagyságrend és összetettség tekintetében elmarad más pénzügyi intézményekétől. Az előírányzott követelményeket alaposan megvizsgáltuk, minimumszabályként dolgoztuk ki, és hozzáigazítottuk a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények sajátosságaihoz.

A javasolt intézkedés az egyes működési célkitűzések esetében a következő módon veszi figyelembe az arányosságot: i. az irányítási feladatkörök a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények szempontjából lényegesekre korlátozódnak; ii. a saját kockázat értékelésének dokumentációja a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények sajátosságainak megfelelően leegyszerűsített; iii. a letétkezelő kötelező kijelölése az összes IORP helyett a befizetésekkel meghatározott rendszerekre korlátozódik; iv. a számlaértesítő és intézményi tájékoztató legfeljebb két oldal lehet, a leglényegesebb adatokra összpontosít, és emellett a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények a nemzeti előírásoknak és saját kommunikációs módszereiknek megfelelően a nyilvánosságra hozatal további típusait is alkalmazhatják; v. új felügyeleti hatáskörök csak a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységének hatékony felügyeletéhez szükséges mértékben állnak majd rendelkezésre; vi. a különböző nemzeti felügyeleti módszerek figyelembevétele érdekében a felügyeleti jelentéstétel nem összehangolt; valamint vii. a határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények esetében a prudenciális akadályok megszüntetése azokra korlátozódik, amelyek az érdekeltek számára a legjelentősebb problémákat vetették fel.

4. CÉLKITŰZÉSEK

4.1. Általános célkitűzés

A kezdeményezés általános célkitűzése a foglalkoztatóinyugdíj-megtakarítások fejlesztésének megkönnyítése. Ez összhangban van „*A megfelelő, biztonságos és fenntartható európai nyugdíjak menetrendje*” című 2012. évi fehér könyvvel, amelyben a Bizottság 20 kezdeményezésből álló csomagot jelentett be azzal a céllal, hogy segítse a tagállamokat a munkával töltött évek és a nyugdíjas évek közötti jobb egyensúly megteremtése és a kiegészítő magánnyugdíj-megtakarítások növelése terén. A fehér könyv rámutat arra, hogy az irányelv módosítása hatékonyabbá és biztonságosabbá teszi a foglalkoztatói nyugellátást, ami jelentős mértékben hozzájárul a nyugdíjak

megfelelőségéhez és fenntarthatóságához. Az Európai Parlament 2013. május 21-i állásfoglalásában megállapítja, hogy e javaslatnak meg kell erősítenie az irányításra és kockázatkezelésre vonatkozó prudenciális előírásokat, valamint az információk átlátható nyilvánosságra hozatalát.

4.2. Konkrét célkitűzések

A foglalkoztatónyugdíj-megtakarítások szerepének fokozása a kiegészítő nyugdíjkonstrukciókhoz, többek között a határokon átnyúló konstrukciókhoz való jobb hozzáférést tesz szükségessé. Ezt megkönnyíti, ha a munkáltatók valóban tudnak kiegészítő magánnyugdíjrendszereket biztosítani, és az emberek bíznak abban, hogy a nyugdíjrendszerek a vállaltaknak megfelelően teljesítenek. Ennek megfelelően e javaslat – amelynek célja a határokon átnyúló tevékenység további előmozdítása és a tagok védelmének megerősítése révén a biztonság fokozása – négy konkrét célt határoz meg: i. a határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények fennálló prudenciális akadályainak megszüntetése; ii. hatékony irányítás és kockázatkezelés biztosítása; iii. egyértelmű és releváns tájékoztatás a tagok és az ellátottak számára; valamint iv. annak biztosítása, hogy a felügyeletet ellátók rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges eszközökkel.

4.3. Operatív célkitűzések

A konkrét célok eléréséhez nyolc operatív célkitűzést jelöltünk ki. A még fennálló prudenciális akadályok megszüntethetők a határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekre vonatkozó többletkövetelmények eltávolításával és a határokon átnyúló tevékenységre vonatkozó fogalmak és eljárások egyértelműsítésével. Az alábbi három egymást kiegészítő és kölcsönösen erősítő operatív cél megvalósítása révén javítható az irányítás: i. a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények szakszerű irányításának biztosítása; ii. a kockázatkezelésre vonatkozó dokumentáció előírása; valamint iii. az eszközök működési kockázatokkal szembeni védelme. A tagoknak nyújtott tájékoztatás egyértelműbbé és hatékonyabbá tehető, ha a nyugellátásokra vonatkozóan évente egy egyszerű értesítőt adnak ki a lényeges információkról. Azáltal, hogy a felügyeletet ellátók új, a láncszerű kiszervezésekre és a stressztesztekre vonatkozó hatásköröket kapnak, és megfelelő hatáskörrel rendelkeznek a prudenciális és átláthatósági követelmények betartásának ellenőrzésére, a felügyeletet ellátók rendelkeznek a szükséges eszközökkel a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények hatékony felügyeletéhez.

Szakpolitikai lehetőségek

4.4. A határokon átnyúló tevékenységre vonatkozó kiegészítő követelmények megszüntetése

A rendelkezésre álló szakpolitikai lehetőségek mérlegelése során értékelni kell a tagállami jogrendszerek további közelítésének megfelelő szintjét és kialakítását. A vizsgált szakpolitikai lehetőségek a következők:

1. szakpolitikai lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása:** a befektetésekre vonatkozó eltérő mennyiségi korlátok; a határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tőkefedezeti kötelezettségeire vonatkozó szigorúbb szabályok.

2. szakpolitikai lehetőség – **A kiegészítő követelmények eltávolítása az irányelvből:** a befektetésekre vonatkozó nemzeti mennyiségi korlátok megszüntetése; azonos feltételek megállapítása a határokon átnyúló és a belföldi foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények teljes tőkefedezetének visszaállítására.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített szakpolitikai lehetőség a 2., mivel a probléma hatékony kezeléséhez a jogi keret módosítását teszi szükségessé.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése	Hatásosság	Koherencia
1. lehetőség:	0	0	0
2. lehetőség:	++	++	++

4.5. A határokon átnyúló tevékenységre vonatkozó fogalmak és eljárások egyértelmű meghatározása

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása:** Továbbra sem lesznek egyértelműek a határokon átnyúló tevékenységre vonatkozó fogalom meghatározások és eljárások (a határokon átnyúló tevékenység fogalmának eltérő értelmezése, nincsenek előírások a nyugdíjkonstrukciók határokon átnyúló áthelyezésére, a prudenciális, valamint a szociális és munkajogi szabályok alkalmazási köre nem egyértelmű).

2. lehetőség – Az irányelv jobb érvényesítését és végrehajtását célzó **iránymutatás vagy ajánlások.**

3. lehetőség – **A határokon átnyúló tevékenységre vonatkozó fogalmak és eljárások egyértelmű meghatározása az irányelvben**

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített lehetőség a 3., mivel hatékony megoldást biztosít az érdekelt felek által megállapított problémákra, és hozzájárul azon munkáltatók gazdasági előnyeikhez, amelyek képesek külföldi foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményhez csatlakozni.

	Hatékonyság A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése	Hatásosság	Koherencia
1. lehetőség:	0	0	0
2. lehetőség:	0	--	0
3. lehetőség:	++	++	++

4.6. A foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények szakszerű irányításának biztosítása

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása:** Egy irányítási feladatkör (aktuáriusi) az ellátással meghatározott és a hibrid rendszerek esetében és nincs irányítási feladatkör a befizetésekkel meghatározott rendszerek esetében.

2. lehetőség – Kockázatkezelési és belső ellenőrzési feladatkör hozzáadása: három irányítási feladatkör az ellátással meghatározott és a hibrid rendszerek esetében, és két irányítási feladatkör a befizetésekkel meghatározott rendszerek esetében.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített lehetőség a 2., mivel a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények eltérő méretének és jellegének figyelembevételével javítja a tagok és az ellátottak védelmét, ugyanakkor nem növeli indokolatlanul a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények és a támogató vállalkozások adminisztratív terheit.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság		Hatásosság	Koherencia
	Nagyobb biztonság	A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése		
1. lehetőség:	0	0	0	0
2. lehetőség:	++	+	+	++

4.7. A kockázatkezelés dokumentációjára vonatkozó követelmény

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása:** A foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények nem végzik el kockázati profiljuk szisztematikus önértékelését, és nem tájékoztatják a felügyeletüket ellátó hatóságot az értékelésről.

2. lehetőség – **A nyugdíjak kockázatértékelésére vonatkozó jelentés bevezetése az IORP saját kockázatértékelésének dokumentálása céljából és ennek keretében négy alapvető – a fedezeti pozíciót meghatározó – elem kvalitatív ismertetésének előírása:** i. a legjobb becsléstől való hátrányos eltérés esetére meghatározandó – a biztosítástechnikai tartalékok kiszámítása során kockázati puffert jelentő – hibahatár pontos értékelése; ii. a fedezethiány esetén a támogató vállalkozás által a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény rendelkezésére bocsátott támogatás kvalitatív értékelése; iii. a fedezethiány esetén az IORP rendelkezésére álló védelmi mechanizmusok – például a vegyes ellátások, önkéntes ellátások vagy utólagos ellátáscsökkentések – ismertetése; valamint iv. a rendszerek működési kockázatának kvalitatív értékelése. A kockázatértékelési jelentést a felügyeletet ellátó hatóságnak kell benyújtani.

3. lehetőség – **Megfelel a 2. lehetőségnek, kiegészítve a nemzeti szolvenciaszabályokra vonatkozó egységes jelentéstétellel:** az ellátással meghatározott és a hibrid rendszerek esetében a nemzeti követelményeknek megfelelően egységes formátum használatával adatot kell szolgáltatni a felügyeletet ellátó felé az eszközök és kötelezettségek értékéről. Emellett adott esetben elő kell írni a biztonsághoz és az ellátásokhoz kapcsolódó kiigazítási mechanizmusok számszerűsítését.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. A 2. és a 3. lehetőség egyaránt javítaná a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények irányítását. Az előnyben részesített lehetőség azonban a 2., mert várhatóan hatékonyabb a munkáltatók / foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények szempontjából, mivel: i. elegendő rugalmasságot biztosít a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények számára, hogy olyan módon ismertessék egyéni helyzetüket, amely tükrözi tevékenységük jellegét, nagyságrendjét és összetettségét; valamint ii. várhatóan jóval kevesebb költséggel jár, mint a 3. lehetőség.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság		Hatásosság	Koherencia
	Nagyobb biztonság	A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése		
1. lehetőség:	0	0	0	0
2. lehetőség:	+	+	+	+
3. lehetőség:	++	+	-	+

4.8. Az eszközök működési kockázattal szembeni védelme

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása:** A foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményeknek nem kell letétkezelőt kijelölniük; nincsenek előírások a letéti őrzésre és az eszközfelügyeleti feladatkörökre vonatkozóan.

2. lehetőség – **A letéti őrzés és az eszközfelügyeleti feladatkörök megerősítése;** vagyis: i. a pénzügyi instrumentumok gondos kezelésének és védelmének biztosítása; ii. nyilvántartást kell vezetni, hogy az eszközöket bármikor és késlekedés nélkül azonosítani lehessen; iii. meg kell tenni a szükséges intézkedéseket az összeférhetetlenség vagy összeegyeztethetlenség elkerüléséhez; iv. a letétkezelőknek vagy vagyonkezelőknek végre kell hajtaniuk a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény utasításait, amennyiben azok nem sértik az alkalmazandó tagállami és / vagy uniós rendelkezéseket; v. biztosítani kell, hogy az IORP az eszközeit érintő ügyletek során az ellenértéket a szokásos határidőn belül kézhez kapja; valamint vi. biztosítani kell, hogy az eszközök által generált jövedelmet a tagállami és / vagy uniós rendelkezéseknek megfelelően használják fel.

3. lehetőség – **A letéti őrzés és az eszközfelügyeleti feladatkörök megerősítése és letétkezelő kijelölésének kötelezővé tétele valamennyi foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény számára:** megfelel a 2. lehetőségnek, de letétkezelő kijelölése kötelező.

4. lehetőség – **A letéti őrzés és az eszközfelügyeleti feladatkörök megerősítése és a kizárólag befizetésekkel meghatározott rendszerek esetében letétkezelő kijelölésének kötelezővé tétele:** megfelel a 3. lehetőségnek, de a kizárólag befizetésekkel meghatározott rendszerek esetében kötelező letétkezelő kijelölése.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített lehetőség a 4., mivel – a hatékonyabb irányítás szempontjából – várhatóan arányos módon hozzájárul a munkavállalók számára biztosítandó előnyökhöz, ugyanakkor elkerüli a működési kockázattal szembeni védelem szükségtelen megkettőzését.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság		Hatásosság	Koherencia
	Nagyobb biztonság	A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése		
1. lehetőség:	0	0	0	0
2. lehetőség:	+	0	-	0
3. lehetőség:	++	0	--	++
4. lehetőség:	++	0	+	++

4.9. Éves számlaértesítő és intézményi tájékoztató rendelkezésre bocsátása

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása:** a legtöbb esetben kérésre általános tájékoztatás a konstrukcióról; a személyes információ korlátozott; nincs kötelező tájékoztatás a belépés előtt és nincs egységes formanyomtatvány.

2. lehetőség – **Személyre szabott tájékoztatás valamennyi szakaszban:** évente egyszer általános és személyes tájékoztatás nyújtása; tájékoztatás a belépést megelőzően, de nincs egységes formanyomtatvány.

3. lehetőség – **Egységesített éves számlaértesítő és intézményi tájékoztató valamennyi szakaszban:** megfelel a 2. lehetőségnek, de egységes formanyomtatvány használatát írja elő. A rövid, egységesített éves számlaértesítő és intézményi tájékoztató személyre szabott és általános információkat egyaránt tartalmaz a nyugdíjrendszerről. A számlaértesítőt és intézményi tájékoztatót egy kétoldalas egységes formanyomtatványnak megfelelően kell elkészíteni, amelyet az EIOPA felhatalmazáson alapuló jogi aktus keretében dolgoz ki. A számlaértesítő és intézményi tájékoztató az első szintje lenne egy modern, többszintű kommunikációs módszernek, amely lehetővé teszi a nemzeti sajátosságoknak az egymást követő szinteken történő részletes ismertetését.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített lehetőség a 3., mivel lehetővé teszi a tagok és az ellátottak számára, hogy személyre szabott áttekintést kapjanak jogaikról és jogosultságaikról.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság		Hatásosság	Koherencia
	Egyértelmű és releváns információ biztosítása	A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése		
1. lehetőség:	0	0	0	0
2. lehetőség:	+	-	+	+
3. lehetőség:	++	++	+	++

4.10. A láncszerű kiszervezés felügyeletének biztosítása és stresszteszt előírásának lehetősége

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása.**
2. lehetőség - **A felügyeletet ellátók ugyanolyan hatáskört kapnak az alvállalkozókkal szemben, mint a szolgáltatásnyújtókkal szemben és lehetőségük van stresszteszt előírására;** nincs összehangolt felügyeleti jelentéstétel.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített lehetőség a 2., mivel a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények jobb felügyelete révén növelhető a tagok és az ellátottak biztonsága, valamint a felügyeletet ellátók megfelelő eszközökkel rendelkeznek feladataik elvégzéséhez.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság		Hatásosság	Koherencia
	Nagyobb biztonság	A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése		
1. lehetőség:	0	0	0	0
2. lehetőség:	++	+	++	++

4.11. Az irányításra és átláthatóságra vonatkozó követelmények felügyeletének biztosítása

Ezen operatív célkitűzés eléréséhez a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg:

1. lehetőség – **A jelenlegi szabályozás fenntartása.**
2. lehetőség – **Hatáskör biztosítása a felügyeletet ellátók számára az irányításra és az átláthatóságra vonatkozóan javasolt követelmények betartásának felügyeletéhez;** nincs összehangolt felügyeleti jelentéstétel.

Az alábbi táblázat összefoglalja az elemzett szakpolitikai lehetőségeket. Az előnyben részesített lehetőség a 2., mivel lehetővé teszi a felügyeletet ellátók számára a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények hatékony felügyeletét. Ez összhangban van a többi uniós pénzügyi ágazat gyakorlatával.

A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása hatékonyság, hatásosság és koherencia szempontjából

	Hatékonyság		Hatásosság	Koherencia
	Nagyobb biztonság	A határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése		
1. lehetőség:	0	0	0	0
2. lehetőség:	++	+	++	++

5. AZ ELŐNYBEN RÉSZESÍTETT SZAKPOLITIKAI LEHETŐSÉGEK FŐ HATÁSAINAK ELEMZÉSE

Bár a javasolt intézkedés rövid távon kiigazítási költségekkel jár, az előnyben részesített lehetőségek teljes köréből származó előnyök közép- és hosszú távon várhatóan meghaladják a költségeket.

5.1. Gazdasági előnyök

A munkavállalók esetében:

A javaslat várhatóan jelentős gazdasági előnyöket jelent a munkavállalók számára. A jobb irányítás révén növekedhet a kockázattal kiigazított befektetési hozam, ami jobb eredmények elérését segíti elő a nyugdíjjövedelem, illetve a járulékok tekintetében. A jobb kommunikáció segíti az egyéneket abban, hogy megalapozottabb döntéseket hozzanak nyugdíjuk finanszírozásáról. A határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények a kisebb létszámú társaságok esetében további hatékonysági és méretgazdaságossági előnyökkel járhatnak, és a mobil munkavállalók számára egyetlen ügyintézési pont jöhet létre a nyugdíjkezeléshez.

A munkáltatók esetében:

A javasolt intézkedés várhatóan előnyös lesz a munkáltatók számára, ami a kkv-k és a multinacionális cégek esetében még hangsúlyosabb lehet:

A helyi szinten működő, kisméretű társaságok költséget takaríthatnak meg azáltal, ha meglévő foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményhez csatlakoznak. A hatékony irányítással rendelkező és hatékonyabb foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények előreláthatóan csökkentik a támogató vállalkozásra nehezedő terheket. Emellett a kisméretű és helyi szinten működő társaságok esetében, ahol a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények piaca nem elég széles és hatékony, előnyt jelenthet, ha egy meglévő foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményhez csatlakozhatnak, ahelyett, hogy helyben hoznának létre egyet. A nyugdíjrendszerekkel kapcsolatos megalapozott szakértelemmel rendelkező tagállamokban letelepedett foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények kiterjeszthetik szolgáltatásaikat más tagállamokban levő támogató vállalkozásokra. A bizottsági szolgálatoknak van tudomásuk olyan, közelmúltbeli esetekről,

amikor egy adott tagállamban működő kkv-k szociális partnerei egy másik tagállamban szándékoztak foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményt létrehozni, nagyrészt azért, mert a helyi piacon nem állt rendelkezésre megfelelő termék.

Számos multinacionális cég helyi nyugdíjalapok nemzetközileg széttagolt körét veszi igénybe. Ez növeli az összetettséget, csökkenti az átláthatóságot, rejtett kockázatokat, következetlenséget hordoz és hatékonysági problémákat vet fel. A társaságok mindezt elkerülhetik, ha a helyi nyugdíjalapokat egy foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézménybe egyesítik.

A kkv-k esetében:

A foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények formálisan nem kkv-k, mivel általában a küszöbértéket meghaladó eszközállománnyal rendelkeznek. Sokan viszont kisméretű pénzügyi intézmények. A határokon átnyúló tevékenységekkel összefüggő fogalmak és eljárások egyszerűsítése valószínűleg még több előnnyel jár a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató kisméretű intézmények szempontjából, mint a nagyokéból, mivel az előbbiek kisebb pénzügyi kapacitással rendelkeznek a tranzakciós költségek viselésére. Azon támogató vállalkozások számára, amelyek kkv-k, ideértve a kkv-k csoportjait is, előnyt jelent az, hogy könnyebben hozzáférnek a külföldi piacokon már letelepedett, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekhez, ezáltal megtakaríthatják a kezdeti piacra lépés költségeinek nagy részét, és kihasználhatják a nagy számok törvényéből eredő előnyöket.

Felügyeletet ellátók esetében

Az új rendszer valószínűleg jelentősebb felügyeleti erőforrásokat igényel. Az azonban, hogy ez mennyire fog tükröződni a felügyeletet ellátók megváltozott költségeiben, nagyban függ a már meglévő nemzeti rendszerektől, amelyek esetleg már rendelkeznek erőforrásokkal ahhoz, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények felügyeletének minőségére összpontosítsanak.

A tagállami költségvetések szempontjából:

A javasolt intézkedés várhatóan két szempontból gyakorol pozitív hatást a tagállami költségvetésekre. Először, a hatékonyan irányított, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények és a szélesebb IORP-piac megerősíti a foglalkoztatói magánnyugdíj biztosítását. Ez viszont enyhíti a kötelező rendszerekre nehezedő nyomást. Az előnyöket azon tagállamok tudják legjobban kiaknázni, amelyek gazdaságukhoz viszonyítva kis IORP-piaccal rendelkeznek. Másodszor, a jól tájékozott egyének fiatal korukban várhatóan jobb döntéseket hoznak nyugdíj-megtakarításaikról. E javaslat olyan helyzetet eredményezhet, amelyben a tájékozottabb polgárok kisebb nyomást gyakorolnak a kötelező nyugdíjrendszerekre, ami előnyös a költségvetési fenntarthatóság szempontjából.

5.2. Társadalmi előnyök

A javaslat várhatóan jelentős pozitív társadalmi hatásokkal jár. Először, a pénzügyi termékek iránti keresletet nagyrészt a bizalom és a teljesítmény irányítja. A javasolt intézkedés hatékonyabbá és biztonságosabbá teszi a foglalkoztatói nyugdíj-termékeket. Következésképpen hozzájárulhat a kiegészítő magánnyugdíj-megtakarítások fedezettségi rátájának növeléséhez, és ezáltal erősíti a

rohamosan előregedő társadalom szociális védelmét és jövedelmi egyenlőségét. Másodsor, az információk hatékonyabb nyilvánosságra hozatala révén biztosított nagyobb biztonság és tudatosság eredményeként a nyilvánosság tájékozottabb lesz majd a nyugdíjszakadékról. Ez arra ösztönzi az egyéneket, hogy megalapozott döntéseket hozzanak a megfelelő nyugdíjhoz szükséges megtakarítások összegéről, valamint a hatékony megtakarításhoz szükséges befektetések kiválasztásáról. Harmadsor, az egységes formátumú számlaértesítő és intézményi tájékoztató valószínűleg segíti a munkaerőpiac működését azon munkavállalók esetében, akik különböző tagállamokban dolgoznak. Végül, a nagyobb átláthatóság segíti a szociális partnereket abban, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények vezetését nagyobb fegyelemre készítsék, és ezáltal potenciálisan előmozdítja a kockázattal kiigazított befektetési hozamokat.

5.3. Környezeti előnyök

A javasolt intézkedés várhatóan nem jár jelentős közvetlen környezeti hatással.

5.4. Költségek

A javasolt intézkedés várható költsége az adminisztratív teher növekedése lesz, ami rövid távon főleg egyszeri kiigazítási költségként, az új rendszerben pedig valamivel magasabb rendszeres költségként fog jelentkezni. Az IORP-ágazat adminisztratív terhekre vonatkozó becslése három elemre mutatott rá, amelyek várhatóan a legnagyobb költséget jelentik. A javasolt intézkedés a két legköltségesebb elemet kiküszöböli azáltal, hogy figyelembe veszi az arányosságot abból a szempontból, hogy a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményeknek nem kell a nyugellátás kockázatértékelésére vonatkozó jelentésben adatot szolgáltatniuk egységes számszerű fedezeti elemekről, és irányítási feladatköreiket kettőre csökkenthetik. Egyes tagállamokban a befizetésekkel meghatározott rendszerek esetében várhatóan további költséget jelent a letétkezelő kijelölése.

5.5. Makrogazdasági hatás

A javasolt intézkedés előreláthatóan nem jár jelentős közvetlen makrogazdasági hatással, bár három közvetett előny várható. Először, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények hatékony irányítása és kockázatkezelése várhatóan megerősíti hosszú távú befektetői szerepüket az európai gazdaságban, mivel megszünteti a kockázat-hozam profilra való rövid távú túlzott összpontosítást. Másodsor, a jobb teljesítményű és biztonságosabb nyugdíjtermékek várhatóan növelik a munkavállalók motivációját is, és pozitívan befolyásolják a munkatermelékenységet. Harmadsor, – a kockázattal kiigazított nagyobb hozam elérése szempontjából – hatékonyabb foglalkoztatói nyugdíj hozzájárul a nyugdíjasok vásárlóerejének növeléséhez.

5.6. Harmadik országokra gyakorolt hatás

A javasolt intézkedés nem érint olyan szakpolitikai területet, amelyen nemzetközi szabályozási módszerek érvényesülnek. A javaslat várhatóan nem gyakorol jelentős közvetlen hatást harmadik országokra.

5.7. A hasznok és költségek áttekintése

Az előnyben részesített lehetőségek előnyei nagyrészt gazdasági, valamint társadalmi jellegűek, tekintettel a megfelelő és fenntartható nyugdíjrendszer jelentőségére az előregedő gazdaságban.

Bár a javasolt intézkedés rövid távon kiigazítási költségeket eredményez, az előnyben részesített lehetőségek teljes csomagjának haszna várhatóan meghaladja a költségeket. A pénzügyi előny a munkavállalók szempontjából a tervek szerint jelentős mértékű lesz. A munkáltatók számolhatnak azzal, hogy további méretgazdaságossági előnyöket érnek el és az adminisztratív terhek legalább egy részét átháríthatják a rendszerek tagjaira és az ellátottakra. Általánosságban a javasolt intézkedés valószínűleg értékteremtő hatással lesz az előregedő gazdaságban, és anélkül járul hozzá nagyobb társadalmi eredményhez, hogy veszélyeztetné a gazdasági növekedést.

6. MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉS

A bizottsági szolgálatok végrehajtási tervet fognak készíteni, amelyben a következő lépéseket tervezik: találkozók a tagállamok képviselőivel, a legjobb gyakorlatok cseréje a tagállamok között, a nemzeti hatóságoknak szóló képzési programok. Az EIOPA mérlegeli és kilátásba helyezi előzetes vizsgálat elvégzését, amelyet a Bizottság értékelési jelentése követ.

Annak felméréséhez, hogy a várt hatások milyen mértékben valósultak meg, értékelni kell az előnyben részesített szakpolitikai lehetőségek hatásait. Ezért az irányelv elfogadását követő öt évvel el kell végezni a módosított irányelv alkalmazásának utólagos értékelését. Az értékelésre bizottsági jelentés formájában kerül sor, amelyet a Bizottság benyújt az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. A fejlemények ismeretében és szükség esetén a jelentést szakpolitikai ajánlások és az ezen irányelv módosítására vonatkozó javaslatok kísérhetik. Az EIOPA összegyűjti a minőségi és mennyiségi adatokat. Konzultációra kerül majd sor az EIOPA foglalkoztatónyugdíj-érdekképviseleti csoportjával, amelybe bevonható a Bizottság által létrehozott, pénzügyi szolgáltatások felhasználói csoportja is. Mérlegeljük továbbá egy Eurobarométer felmérés és egy, a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekkel, munkáltatókkal, tagokkal és ellátottakkal folytatott kötetlen felmérés elvégzését is. Ki lehet kérni a munkáltatók véleményét célzottan a külföldi nyugdíjrendszer létrehozásának esetleges nehézségeiről. A foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények általi jobb tájékoztatás, az információ mennyisége (vagyis több számlaértesítő vagy jelentés) és minősége tekintetében a jobb átláthatóság mutatója lehet. Az irányítás kapcsán értékelni kell a feladatokra vonatkozó konkrét követelmények növelését. Ami a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást illeti, figyelembe kell venni a határokon átnyúló, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények számát.